

EXTRA EDITIE

DORPSORGaan
spaarndam

dorpsorgaan spaarndam

blad van de dorpsraad-spaarndam

6e jaargang extra editie

redactieleden:

e. huttinga ijdkijk 27

j.a. knijnenburg ijdkijk 26

d.a. verdurmen visserseinde 71

redactie-adres: IJdijk 2, Spaarndam

WONINGBOUW IN S P A A R N D A M ?

Op 18 september j.l. heeft er op verzoek van het gemeentebestuur van Haarlem een bespreking met de Dorpsraad Spaarndam plaats gehad inzake het ontwerp-bestemmingplan "Defensieterrein-Spaarndam".

Van de zijde van het gemeentebestuur werd hieraan deelgenomen door de heer drs. P.J. van der Ham, wethouder van planologie en milieubeheer alsmede de heren H.F. Grondel, hoofd planologie en agglomeratieontwikkeling en ir. B. Kampmeyer van bedrijf openbare werken, afdeling stadsontwikkeling.

In 1965 is door het gemeentebestuur van Haarlem in samenwerking met de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude het ontwerp-structuurplan "Spaarndam en omgeving" opgesteld.

Dit plan ook wel het zg. vlinderplan geheten, is uitgangspunt geweest bij het schetsontwerpplan "Defensieterrein Spaarndam".

Bij het uit dit schetsplan ontstane ontwerp-bestemmingsplan "Defensieterrein-Spaarndam" is rekening gehouden met het voorontwerp "Recreatieplan Spaarnwoude" van april 1969 en met de nota "Spaarndam", opgesteld door de studiegroep Spaarndam van de werkgroep Recreatiegebied Spaarnwoude, van juni 1970.

In genoemd ontwerp-bestemmingsplan is een aanzienlijke uitbreiding van het woningbestand in Spaarndam-West met circa 140 eengezinswoningen geprojecteerd, gelegen tussen het noordelijk deel van de defensiewal (forten) en het IJ.

Verder zijn in dit plan, dat een oppervlakte van circa 6 ha beslaat, aangegeven, bijbehorende voorzieningen alsmede een deel van de gedachte toekomstige westelijke ontsluitingsweg voor het gehele dorp, parkeerterreinen voor circa 40 auto's en een wandelpark op de defensiewal en langs de oever van het IJ.

Het plan is opgezet in vier groepen woningen, waarbij er naar is gestreefd elke eenheid een maat te geven welke overeenkomt zoals die in Spaarndam gebruikelijk is.

Binnen iedere eenheid zijn de woningen gegroepeerd rond een centrale gebruikruimte. In de eenheden zijn alle verkeerssoorten gecombineerd.

Voor de verbindingen naar "buiten" is het rijdend verkeer van het voetgangersverkeer gescheiden. Het voetgangerspad ligt langs het water, het rijdend verkeer wordt geleid over de westelijke dorpsontsluitingsweg.

Zoals reeds gesteld, kan de defensiewal worden ingericht als wandelpark. Het ligt in de bedoeling in dit park zo veel bomen te planten, dat het geheel kan dienen als een effectief windscherm voor de woonbuurtjes tegen de veelal uit het Westen komende wind.

Bij de inrichting van het park kan worden voortgegaan op het bestaande reliëf en kan gebruik worden gemaakt van de reeds aanwezige bomen.

In de nabijheid van de dorpskern kan het pad langs het water een "stenen" karakter krijgen met een lage borstwering ter veilige afsluiting; verder van het oude dorp een "groen" karakter.

De groenstrook tussen pad en water kan moerassig blijven, maar met meer opgaand houtgewas dan thans het geval is. Vanaf het pad kunnen vis- en aanlegsteigers worden gebouwd.

Voor de plannenmakers is een der uitgangspunten geweest de woonbebouwing in een langzaam tempo te realiseren, zodat niet eerder dan omstreeks het jaar 2000 het totale plan mogelijk zal zijn uitgevoerd.

De realisering van dit plan ziet men overigens in samenhang met de reeds gebouwde nieuwe en nog te bouwen woningen in Spaarndam Oost. Men speelt namelijk met de gedachte de bebouwing vanaf de bestaande dorpsbebouwing te ontwikkelen.

Het schetsplan is op de tekening gepresenteerd als een gedetailleerd vlekkenplan, waarbij de diverse vormen van het ruimtegebruik reeds zijn te onderscheiden. Binnen de vlekken is een voorlopige globale suggestie aangegeven van een mogelijk nadere uitwerking.

Of het plan zal worden opgesteld als vlekkenplan, waarin per uitvoeringsfase telkens een deel zal worden uitgewerkt in een bestemmingsplan, dan wel dat het vlekkenplan beter meteen als een gedetailleerd bestemmingsplan kan worden opgesteld, zal nog onderwerp van nadere studie en beraad zijn.

In vorenstaande zijn de belangrijkste punten weergegeven uit de toelichting bij het ontwerp-bestemmingsplan "Defensieterrein-Spaarndam".

Zowel in deze toelichting als bij het gevoerde overleg met de eerder genoemde heren van de gemeente Haarlem, is nadrukkelijk gesteld, dat dit plan weliswaar de eerste stap is ter opening van het overleg, doch gezien de hiermede samenhangende problematiek de uitvoering ervan vooralsnog niet mogelijk moet worden geacht.

Door de vestiging van de munitieopslagplaats Velsen ten noorden van de Slaperdijk circa 10 jaar geleden, is de basis gelegd voor de bezwaren die nu gelden met betrekking tot het ontwerp-bestemmingsplan "Defensieterrein-Spaarndam".

Enige jaren nadat de munitieopslagplaats in gebruik was genomen, zijn er in NAVO-verband voor dergelijke opslagplaatsen bepalingen van toepassing verklaard, waarbij in de z.g. gevaarzone rond deze inrichtingen geen bebouwing mag plaatsvinden.

Het oude dorpsdeel van Spaarndam - onlangs tot "Beschermd Dorpsgezicht" verklaard - geniet het voorrecht in dit "uitverkoren" gebied te liggen, hetgeen betekent dat "uitbreidingsplannen" in dit gebied strijdig zijn met vorengenoemde bepalingen.

Het valt in het gemeentebestuur van Haarlem te prijzen dat zij de strijdbijl tegen haar grote defensiebroer heeft durven opnemen. Ook voor Spaarndam is het gelet op de voor ons dorp geldende bijzondere omstandigheden - zinvol deze strijd voort te zetten!

Ook de "Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude" heeft reeds eerder te kennen gegeven het onvereenigbaar te achten dat zich in het toekomstige recreatiegebied een munitieopslagplaats zou bevinden.

Op provinciaal niveau is deze zaak in studie, waarbij de mogelijkheid wordt overwogen alle munitieopslagplaatsen in Noord-Holland te concentreren, en als mogelijke plaats hiervoor het voormalige vliegveld Bergen te bestemmen.

Wanneer de militaire en provinciale autoriteiten hiertoe zouden besluiten, is voor het gemeentebestuur van Haarlem de weg vrij voor realisering van het plan "Defensieterrein-Spaarndam".

Hoewel er dus bij de realisering van dit plan voorlopig een vraagteken moet worden gezet, lijkt het ons nuttig het plan verder uit te werken en ons hierbij een beeld trachten te vor-

men van de verdere gang van zaken.

Hoewel de inrichting van het plan bijzonder belangrijk is, zal men vooral van gemeentewegedienen aan te geven welke categorie woningen men denkt te gaan bouwen. Evenzo belangrijk is misschien de vraag van het toe te passen bouwtempo.

In de toelichting is n.l. genoemd de periode tot het jaar 2000.

Het zal onzes inziens echter niet alleen van het tijdstip van aanvang van de bouw moeten afhangen of dit gehele plan in het jaar 2000 zal worden voltooid, maar ook zal hierbij zwaar dienen te wegen de kostprijs van de woningen en de bouwgrond bij een aanbesteding van het plan in zijn geheel dan wel een uitvoering in fasen.

Wanneer woningbouw in Spaarndam West ter discussie is, kan o.i. een beschouwing over de woningbouw in Spaarndam Oost niet achterwege blijven, mede ook door het feit dat beide uitbreidingsplannen zoals reeds vermeld, een zekere samenhang hebben.

Door de Dorpsraad is kort na haar ontstaan in februari 1967 gepleit voor uitbreiding van het woningbestand in geheel Spaarndam. Een geleidelijke uitbouw van het woningbestand kwam haar daarbij als het meest wenselijke voor.

Door de industrialisatie van het Noordzeekanaalgebied en in mindere mate door de gedeeltelijke inrichting van het Rekreatiegebied Spaarnwoude, ontstond er in Spaarndam Oost een voor Spaarndamse begrippen explosieve groei van het woningbestand met voor de betrokken bewoners het grote voordeel van relatief lage huurprijzen.

Daar een zeer groot deel van de tot nog toe tot stand gekomen woningen in de woningwetsector zijn gebouwd, is door de Dorpsraad bij herhaling gepleit om bij het woningtoewijzingsbeleid ook aan de inwoners van Spaarndam West te denken.

Zelfs aan inwoners uit dit dorpsdeel, die in het oostelijke dorpsdeel werkzaam zijn kon veelal geen woonruimte beschikbaar worden gesteld. Omdat de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude eigenaar is van de in haar gemeente gebouwde woningwetwoningen heeft men hieraan helaas niet kunnen voldoen. Een dergelijk beleid is naar het oordeel van de Dorpsraad strijdig met de bedoelingen die in regio-verband hierover zijn gemaakt en is bovendien frusterend voor een gezonde ontwikkeling van Spaarndam als leefgemeenschap!

De woningbouw in Spaarndam West heeft, nadat in 1926 door de gemeente Haarlem op het Havenplein woningen waren gebouwd, tot 1963 stil gestaan.

Daarna zijn aan de Kerklaan 19 woningwetwoningen gebouwd van een plan van 23 woningen. In 1970 zijn hier in de buurt nog 2 vrije sectorwoningen bijgekomen.

Ook het plan Grote Sluis bestaande uit 13 woningen in de premiesector is inmiddels gereed gekomen. Verder zijn nog in aanbouw 4 woningen aan de Kerklaan welke aanvankelijk in de woningwetsector zouden worden gebouwd, doch nu in de vrije sector zijn terecht gekomen.

Tenslotte valt te verwachten dat binnen niet al te lange tijd met de bouw van 20 woningen (plan Visserseinde) kan worden begonnen.

Het probleem voor Spaarndam West schijnt te zijn dat, door de bouw van het geringe aantal in uitvoering te nemen woningen zeer hoge bouw- en grondkosten ontstaan, waardoor in de woningwetsector moeilijk of in het geheel niet gebouwd kan worden.

De ontwikkeling van de woningbouw in Spaarndam Oost alsmede vorenstaande financiële

problemen welke zich zullen voordoen bij een gefaseerde uitbreiding met 140 woningen tot het jaar 2000 zoals aangegeven in het ontwerp-bestemmingsplan "Defensieterrein Spaarndam";

dient dan ook te worden afgewogen tegen de voordelen voor Spaarndam West bij een meer geleidelijke uitbouw van het woningbestand teneinde de natuurlijke groei van de bevolking van Spaarndam tot het jaar 2000 goed te kunnen opvangen.

Wanneer Spaarndam door de gemeentebesturen van Haarlem en van Haarlemmerliede en Spaarnwoude eens in een ruimer kader geplaatst zou kunnen worden, zou mogelijk een goede oplossing gevonden kunnen worden.

De Burgemeester van Haarlem, mr. dr. L. de Gou heeft volgens Haarlems Dagblad d.d. 29-9-1972 tijdens zijn eerste redevoering voor de Kennemerraad o.m. een "profetie" geciteerd van professor Struycken die in 1912 stelde: "Het is niet te loochenen, de grenzen der gemeenten omsluiten in menig opzicht te nauw de bemoeiingen harer besturen. Gemeenschap van belangen roept steeds luider om gemeenschappelijke voorzieningen, opdat worde tot stand gebracht wat één alleen niet vermag of minder goed dan in vereniging met anderen". De burgemeester was van oordeel dat hierin inhoudelijk hetzelfde wordt gezegd als in de doelstelling van de regeling gewest Kennemerland. De regeling spreekt immers over "de behartiging van het geheel van belangen ten aanzien waarvan eenheid van beleid met het oog op een evenwichtige ontwikkeling in het gebied".

Wanneer deze zienswijze op Spaarndam zou kunnen worden toegepast kan t.a.v. het woningbouwbeleid voor de onder beide gemeentebesturen ressorterende dorpsdelen, een gemeenschappelijk beleid worden gevoerd. Dit zou kunnen betekenen dat momenteel ook inwoners uit Spaarndam West direct voor woonruimte in Spaarndam Oost in aanmerking kunnen komen.

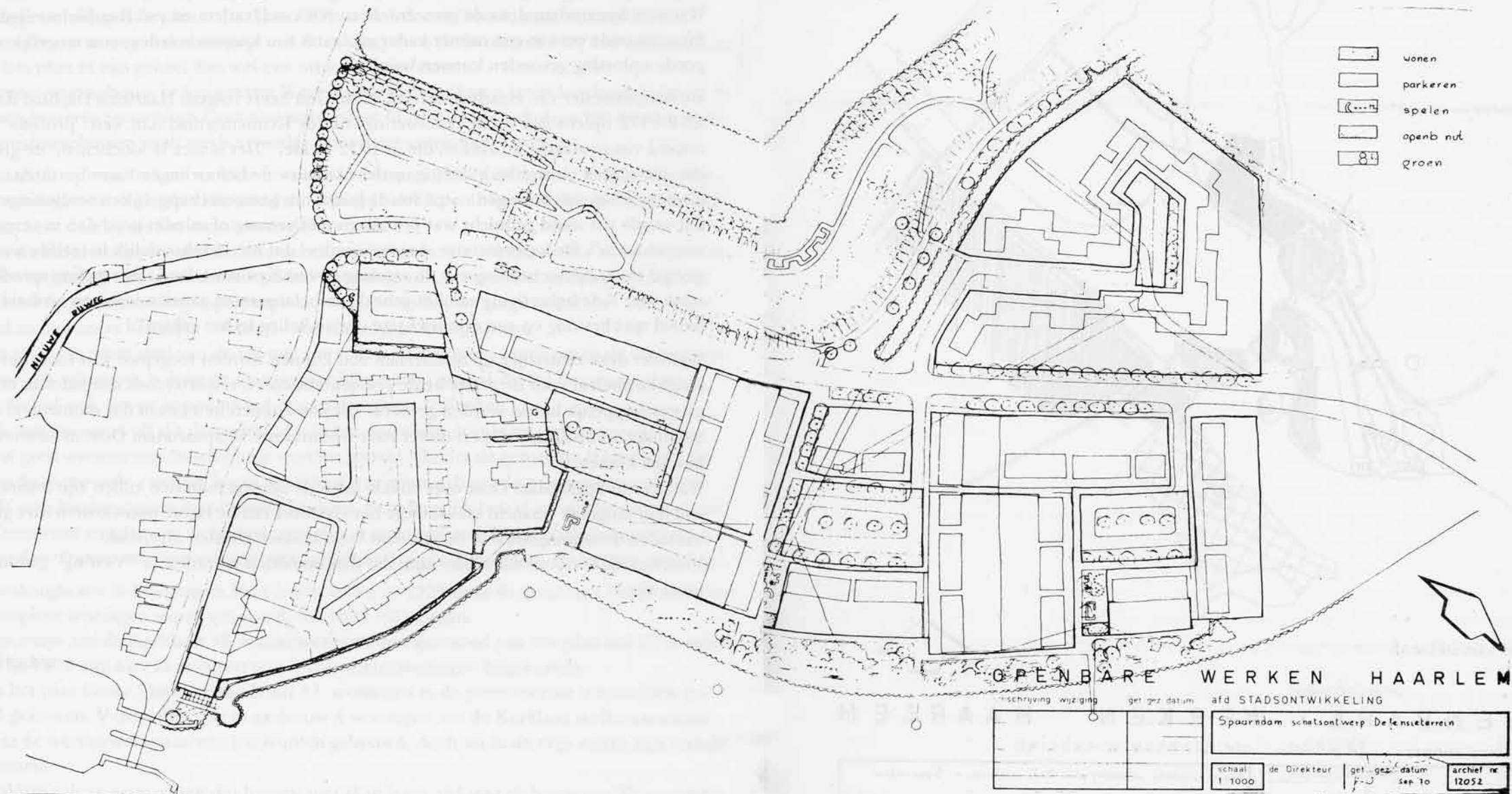
Wanneer in Spaarndam Oost over enkele jaren de bouwactiviteiten zullen zijn beëindigd, zou dan mogelijk versneld en vanwege het voordeel van de lagere bouwkosten met grotere aantallen de woningbouw in Spaarndam West kunnen worden afgerond.

Voorwaarde hiervoor zal echter zijn, dat dan inmiddels de militaire "Vesting" genomen moet zijn.

redactie

dorpsorgaan

spaarndam

OPENBARE WERKEN HAARLEM

omschrijving wijziging get gez datum afd STADSONTWIKKELING

Struatuurschets situering plan Defensie terrein Spaarndam

schaal
1:10.000

get gez datum
K- aug. 1970

archief nr
D 229

